

Bản án số: 41/2022/HNGĐ-PT

Ngày: 11-5-2022.

*V/v: Yêu cầu thay đổi người trực tiếp  
nuôi con sau ly hôn.*

**NHÂN DANH  
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

**TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HN**

Với thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có :

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa:* Ông HCN.

*Các Thẩm phán:* Ông PQT và bà NTTH.

*Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên tòa:* Bà NHN.

*Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố HN tham gia phiên tòa:*

Bà TTN- Kiểm sát viên.

Ngày 11-5-2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố HN;

Mở phiên tòa xét xử phúc thẩm công khai vụ án hôn nhân và gia đình thụ lý số 23/2022/TLPT-HNGĐ ngày 10-3-2022, về tranh chấp: “Yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn”.

Do Bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 53/2022/HNGĐ-ST ngày 20-01-2022 của Tòa án nhân dân quận BD, Thành phố HN có kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 54/2022/QĐXX-PT ngày 06-4-2022 và Quyết định hoãn phiên tòa số 45/2022/QĐ-HPT ngày 26-4-2022, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn không kháng cáo:* Chị PTT, sinh năm 1991; ĐKNKTT: P4-N3, 219 NH, phường NH, quận BD, Thành phố HN;

Nơi ở: Lô U3.09 Yên Lộ, KĐT ĐN, phường YN, quận HĐ, Thành phố HN. Có mặt.

- *Bị đơn có kháng cáo:* Anh LTA, sinh năm 1987; Nơi ĐKNKTT: 63B/515 HHT, phường VP, quận BD, Thành phố HN.

Nơi ở: P1111, Chung cư PTGP, phường HC, quận HĐ, Thành phố HN. Có mặt.

*Người đại diện theo ủy quyền của anh LTA:* Chị ĐTMP, sinh năm 1980; Địa chỉ: 66 QS, phường THĐ, quận HK, Thành phố HN. Có mặt.

**NỘI DUNG VỤ ÁN**

***Theo bản án sơ thẩm và các tài liệu có trong hồ sơ, vụ án có nội dung:***

Chị PTT và anh LTA kết hôn năm 2015; vợ chồng có 02 con chung là cháu LNK, sinh ngày: 07-11-2016 và cháu LKTM, sinh ngày: 08-7-2019. Do mâu thuẫn vợ chồng nên chị PTT và anh LTA đã thuận tình ly hôn theo Quyết định số 562/2019/QĐST-HNGĐ ngày 15-11-2019 của Tòa án nhân dân quận BD, Thành phố HN.

Theo quyết định công nhận thuận tình ly hôn giữa các đương sự của Tòa án nhân dân quận BD nêu trên, đã ghi nhận: “Về con chung: Có 02 con chung là cháu LNK, sinh ngày 07-11-2016 và cháu LKTM, sinh ngày 08-7-2019. Khi ly hôn, anh TA trực tiếp nuôi dưỡng cháu LNK, chị T trực tiếp nuôi dưỡng cháu LKTM ...”.

Từ khi có Quyết định công nhận thuận tình ly hôn, thì anh LTA không trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cháu LNK mà gửi cháu LNK về giao cho bà nội nuôi tại xã VH, huyện VL, tỉnh TH.

Chị PTT xin thay đổi nuôi con, với lý do: Anh LTA là bộ đội nên thường xuyên phải trực trong đơn vị, không có thời gian chăm sóc cháu LNK. Anh TA không trực tiếp nuôi con mà gửi cháu cho bà nội cháu là LTH có địa chỉ nơi cư trú: Xóm B, xã VH, huyện VL, tỉnh TH nuôi dưỡng. Bà H không có thu nhập ổn định, tuổi đã cao, đôi khi bà làm những việc tâm linh cho người khác nên sẽ ảnh hưởng đến nhận thức của cháu LNK. Thời gian cháu LNK ở với bà nội, chị T về thăm con nhưng bà H không cho chị gặp mặt; khi cháu học tại trường mầm non N ở tại địa pH chị về thăm cháu thì gia đình anh TA thông báo với nhà trường không cho chị thăm gặp cháu. Như vậy, gia đình anh LTA đã gây khó dễ, cản trở việc chị thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung và cản trở quyền làm mẹ của chị.

Hiện tại chị đang công tác tại HVQT-BCA, có mức lương ổn định là 12.000.000đ/tháng; ngoài ra chị T có nhà riêng và có bất động sản cho thuê với thu nhập B quân trên 50.000.000đồng/tháng. Do vậy, chị T đề nghị tòa án giải quyết cho chị được trực tiếp nuôi dưỡng cháu LNK vì những lý do chị đã nêu trên. Nếu được giao nuôi cháu K, chị T sẽ tạo mọi điều kiện để anh TA thăm nom, chăm sóc con chung và không yêu cầu anh TA đóng góp tiền cấp dưỡng nuôi con chung cùng mình.

***Tại các bản tự khai ở Tòa án cấp sơ thẩm, đơn kháng cáo và bản khai gửi Tòa án cấp phúc thẩm, bị đơn là anh LTA trình bày quan điểm:***

Tại Quyết định số 562/2019/QĐST-HNGĐ ngày 15-11-2019 của Tòa án nhân dân quận BD, Thành phố HN, nội dung ghi nhận sự tự thỏa thuận: Vợ chồng ly hôn, anh LTA được giao trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc cháu LNK, chị T trực tiếp nuôi dưỡng cháu LKTM.

Sau khi có quyết định ly hôn, anh TA đã trực tiếp nuôi cháu LNK. Quá trình nuôi dưỡng và chăm sóc cháu K, anh TA tạo điều kiện cả về vật chất và tinh thần cho cháu, hiện cháu đang học tại trường mầm non quốc tế N. Do điều kiện anh công

tác trong quân đội, hạn chế về thời gian chăm sóc con nên anh TA không trực tiếp chăm sóc cháu thường xuyên được, do đó anh đã cho cháu LNK về sống cùng với bà nội cháu là LTH (sinh năm: 1963; nơi ở: Xóm B, xã VH, huyện VL, tỉnh TH) từ tháng 4-2019 đến nay; cuối tuần anh về cùng bà nội chăm sóc, nuôi dưỡng, dạy dỗ cháu. Bà nội rất yêu tH, chăm sóc cháu K, tạo điều kiện bù đắp cho cháu, ngoài ra bà còn hỗ trợ kinh tế để chăm sóc cháu tốt nhất.

Gia đình anh là gia đình liệt sĩ được UBND xã VH cấp giấy chứng nhận, mẹ anh không hành nghề mê tín dị đoan như chị T trình bày. Anh TA và bà H luôn dành tình cảm về vật chất và tinh thần, không để cháu có bất kỳ tổn thương nào. Hiện tại, LNK phát triển toàn diện về thể chất và tinh thần. Bản thân anh TA là Thiếu tá quân đội đang công tác và học tập tại Học viện Chính trị Bộ Quốc phòng, địa chỉ: 124 NQ, quận HĐ, Thành phố HN; anh đang học NCS Tiến sĩ. Mặc dù điều kiện dịch bệnh và làm việc trong môi trường quân đội, nhưng anh TA vẫn thường về thăm cháu K hàng tuần vào cuối tuần từ chiều thứ sáu đến chiều chủ nhật và gọi điện hàng ngày cho cháu để theo dõi hoạt động, sức khỏe, tinh thần của cháu K. Hiện tại, anh đã mua được nhà riêng tại quận HĐ; anh có thu nhập ổn định gần 12.000.000đ/tháng, đủ để tiếp tục nuôi dưỡng, chăm sóc cháu LNK.

Đối với việc chị PTT xin thay đổi người nuôi con thì anh TA không đồng ý với căn cứ như đã trình bày ở trên. Anh LTA khẳng định mình có đủ mọi điều kiện để nuôi dạy con thật tốt và tạo điều kiện tốt nhất để con phát triển toàn diện về thể chất lẫn tinh thần. Tuy nhiên, hơn 02 năm nay chị PTT không gặp con (không rõ lý do) nên chưa hiểu rõ về nếp sinh hoạt, thói quen của con nên chị T không thể đón con vào thời điểm này để chăm sóc.

Mặt khác, chị PTT đang nuôi 01 con nhỏ dưới 36 tháng tuổi, lúc này cháu đặc biệt cần sự chăm sóc của mẹ nên không thể cùng lúc chăm sóc hai cháu một cháu dưới 03 tuổi và cháu dưới 06 tuổi. Toàn bộ bằng chứng về tính cách của chị T thì anh TA đã nộp cho tòa. Theo xác nhận của Ban giám hiệu Trường mầm non N khi chị T đến thăm con, anh TA có quyền nghi ngờ chị T chăm sóc con không tốt nên không đồng ý giao con cho chị T.

Hiện tại, cháu LNK vẫn đang ở với bà nội ở TH nhưng anh TA đã làm xong hợp đồng mua căn hộ tại quận HĐ để đón cháu ra HN học lớp 1; anh TA đề nghị được tiếp tục là người trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục cháu LNK và anh sẽ tạo điều kiện tốt nhất để chị T gần con, cùng chăm sóc, giáo dục con. Từ lý do trên, anh TA đề nghị Tòa án không chấp nhận yêu cầu xin thay đổi nuôi con của chị PTT.

Bà LTH (mẹ anh TA) có quan điểm: Bà H là người trực tiếp nuôi giữ, chăm sóc cháu LNK từ khoảng cuối năm 2019 đến nay sau khi anh TA và chị T ly hôn. Hàng tuần, vào chiều thứ Sáu thì anh TA về thăm và chăm sóc cháu LNK cho đến chiều Chủ nhật. Hiện cháu LNK đang học tại trường mầm non N tại thị trấn Quán

L, huyện YĐ, tỉnh TH và anh TA đã ký hợp đồng với nhà trường trực tiếp đưa đón cháu đi học nên bà không phải đưa đón cháu.

Việc chị T yêu cầu xin thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn với anh TA thì bà không đồng ý vì cháu hiện đang phát triển rất tốt, nhanh nhẹn, hoạt bát và anh TA đã mua nhà và sẽ đón cháu ra HN ở cùng, tiện chăm sóc khi cháu vào học lớp 1.

***Tại Bản án sơ thẩm số 53/2022/HNGĐ-ST ngày 20-01-2022 của Tòa án nhân dân quận BD, Thành phố HN đã quyết định:***

1. Chấp nhận đơn khởi kiện “Xin thay đổi nuôi con sau khi ly hôn” của chị PTT.

Buộc anh LTA giao con chung là LNK, sinh ngày 07-11-2016 cho chị PTT trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục.

Về nghĩa vụ cấp dưỡng: Chị PTT không yêu cầu nên Tòa không xem xét. Anh LTA không trực tiếp nuôi con được quyền thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung, không ai được ngăn cản.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn giải quyết về phần án phí và quyền kháng cáo của các đương sự theo quy định của pháp luật.

Không đồng ý với bản án sơ thẩm. Ngày 28-01-2022, anh LTA đã nộp đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, với yêu cầu: Sửa bản án sơ thẩm, không chấp nhận yêu cầu xin thay đổi nuôi con của chị PTT.

***Tại phiên tòa phúc thẩm:***

- Bị đơn có kháng cáo và người đại diện theo ủy quyền của mình có quan điểm: Giữ nguyên nội dung kháng cáo. Đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận kháng cáo và sửa bản án sơ thẩm, theo đó không chấp nhận yêu cầu xin thay đổi nuôi con của chị PTT. Với căn cứ: Cháu LNK sống với anh đảm bảo phát triển tốt cả về thể chất và tinh thần; mặc dù cháu sống cùng bà nội tại TH nhưng anh vẫn đảm bảo cho cháu có cuộc sống tốt nhất, học tập tại trường học tốt nhất tại khu vực sinh sống. Hiện tại anh có công việc và thu nhập ổn định; đã có căn hộ chung cư riêng tại Tòa nhà PTGP, phường HC, quận HĐ và đã có kế hoạch cho cháu K vào học lớp 1 tại HN.

- Chị PTT có quan điểm: Chị khởi kiện vụ án từ tháng 11-2021, với lý do: Anh TA đã không tôn trọng chị khi tự ý đưa cháu LNK về TH chung sống cùng bà nội; việc anh TA đưa cháu về chung sống cùng bà nội gây ảnh hưởng đến quyền thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung của chị. Thực tế, khi chị cùng gia đình về TH thăm cháu K thì phía gia đình anh TA gây khó khăn và cản trở việc chị thăm nom con, được thể hiện bằng việc thông báo cho Trường mầm non nơi cháu K học tập ngăn cản việc chị T thăm cháu; làm đơn, cung cấp hình ảnh gửi đến Tòa án cho rằng chị T và gia đình đã dùng thẻ ngành đe dọa, gây khó dễ cho bảo vệ Trường học của cháu khi chị T cùng ông bà ngoại cháu đến thăm cháu.

Thực tế, cháu LNK còn nhỏ và là cháu gái rất cần sự chăm sóc của người mẹ; việc cháu K sống cùng mẹ và em gái sẽ giúp đỡ lẫn nhau, tình cảm và tinh thần của các cháu được gắn bó và phát triển tốt hơn. Hơn nữa, chị có điều kiện chăm sóc con tốt hơn anh TA, cụ thể: Do môi trường công tác nên chị sẽ có nhiều thời gian chăm sóc con; thu nhập thực tế hàng tháng của chị đảm bảo việc nuôi con tốt hơn; anh TA công tác trong môi trường quân đội và đang trong thời gian làm Nghiên cứu sinh nên sẽ không có nhiều thời gian để chăm sóc con chung. Khi được giao trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc con chung thì chị T không yêu cầu anh TA đóng góp tiền cấp dưỡng nuôi con chung và sẽ tạo mọi điều kiện để anh TA đi lại thăm nom, chăm sóc con chung.

Chị PTT đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo của anh LTA.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố HN phát biểu quan điểm:

./ Về tố tụng: Anh LTA làm đơn kháng cáo và nộp tiền tạm ứng án phí phúc thẩm trong thời hạn nên kháng cáo của anh TA là hợp lệ.

Thẩm phán và HĐXX phúc thẩm đã tuân thủ đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự; quyền và nghĩa vụ của các đương sự được đảm bảo thực hiện trước và tại phiên tòa.

./ Về nội dung: Anh TA có công việc và thu nhập ổn định. Quá trình nuôi con chung, do anh TA công tác trong quân đội nên phải gửi con cho bà nội ở TH chăm sóc, nuôi dưỡng và về thăm con vào cuối tuần; cháu K sống cùng anh TA được chăm sóc chu đáo, học tập đạt kết quả tốt; cháu phát triển tốt về thể chất và tinh thần.

Việc chị T xin thay đổi nuôi con là chính đáng, tuy nhiên hiện chị T đang nuôi giữ, chăm sóc 01 cháu nhỏ dưới 36 tháng tuổi nên nếu giao cháu K cho chị T nuôi giữ, chăm sóc thì sẽ khó khăn hơn. Vì vậy, cần tiếp tục giao cháu LNK cho anh TA chăm sóc, nuôi dưỡng.

Đề nghị HĐXX phúc thẩm căn cứ quy định tại khoản 2 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự sửa bản án sơ thẩm, theo hướng: Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của chị PTT. Giao cháu K cho anh TA tiếp tục trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN**

*Căn cứ các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra công khai tại phiên tòa; Căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa trên cơ sở ý kiến của các đương sự và đề nghị của Kiểm sát viên. Hội đồng xét xử nhận định:*

[1]. Về Tố tụng:

Anh LTA làm đơn kháng cáo và nộp tiền tạm ứng án phí phúc thẩm trong thời hạn nên kháng cáo của anh TA là hợp lệ.

Bị đơn trong vụ án là anh LTA đăng ký nhân khẩu thường trú và có nhà ở tại quận BD và Tòa án nhân dân quận BD đã giải quyết việc ly hôn, nên việc Tòa án

nhân dân quận BD thụ lý giải quyết vụ án là đảm bảo đúng thẩm quyền theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 35 và khoản 1 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Xét nội dung kháng cáo:

Anh LTA không đồng ý việc Tòa án cấp sơ thẩm quyết định buộc anh phải giao con chung là cháu LNK cho chị PTT nuôi dưỡng, chăm sóc, với căn cứ: Anh đã có nhà ở riêng ổn định tại quận HĐ và đã đón cháu K ra HN sống cùng anh từ tháng 02-2022. Cháu K sống với anh được anh chăm sóc chu đáo, cháu phát triển tốt về thể chất và tinh thần; hiện anh có thu nhập ổn định khoảng 12 triệu/tháng đủ điều kiện nuôi con.

Hội đồng xét xử nhận thấy: Theo các tài liệu, chứng cứ do các bên đương sự cung cấp, thể hiện: Anh LTA và chị PTT đều là người có trách nhiệm đối với con và có điều kiện đảm bảo việc nuôi giữ, chăm sóc con chung. Lý do chị PTT yêu cầu Tòa án giải quyết xin thay đổi nuôi con là do việc anh TA tự ý đưa cháu K về sống cùng bà nội ở TH từ cuối năm 2019. Việc anh TA không trao đổi với chị trước khi đưa cháu K về sống cùng bà nội là không tôn trọng quyền làm mẹ của chị và gây khó khăn cho chị khi thực hiện quyền đi lại thăm nom, chăm sóc con chung.

Xét thấy: Anh LTA và chị PTT có 02 con chung là cháu LNK và cháu LKTM. Các đương sự thỏa thuận về việc nuôi con khi ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn số 562/2019/QĐST-HNGĐ ngày 15-11-2019 của Tòa án nhân dân quận BD, Thành phố HN là tự nguyện; các bên đương sự đều đã thực hiện đầy đủ nghĩa vụ của mình đối với con chung được giao nuôi dưỡng. Xét việc cả 02 con chung đều còn nhỏ và là con gái nên rất cần sự quan tâm, chăm sóc của người mẹ; hai cháu được chung sống cùng nhau và được mẹ chăm sóc sẽ giúp các cháu phát triển tốt hơn. Hơn nữa, điều kiện công tác và kinh tế của chị PTT giúp chị có nhiều thời gian và khả năng chăm sóc con cái tốt hơn anh TA. Việc anh TA đưa cháu K về sống cùng bà nội tại TH mà không bàn bạc, trao đổi với chị T và anh TA cùng gia đình không tạo điều kiện, thậm chí gây khó khăn cho chị T thăm nom con chung là căn cứ để Tòa án cấp sơ thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện xin thay đổi người trực tiếp nuôi dưỡng con chung của chị PTT.

Tại Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm, chị PTT đều thể hiện quan điểm: Chị tự nguyện và tha thiết xin được nuôi 02 con chung là cháu LNK và cháu LKTM; được giao nuôi con, thì chị cam kết sẽ chăm sóc và tạo cho các cháu cuộc sống tốt nhất; hai cháu đều là con gái khi được sống cùng nhau sẽ giúp các cháu gắn bó với nhau và phát triển tâm sinh lý tốt hơn. Hơn nữa, chị T cũng cam kết sẽ tạo mọi điều kiện để anh TA thực hiện quyền đi lại thăm nom, chăm sóc con chung.

Việc Tòa án cấp sơ thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện của chị PTT, theo đó giao chị T trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc cháu LNK là có căn cứ. Tại cấp phúc thẩm, anh LTA trình bày đã mua được nhà riêng tại quận HĐ và đón cháu LNK từ TH về sống cùng anh từ tháng 02-2022 cũng không là căn cứ để sửa bản án sơ thẩm.

Kháng cáo của anh LTA không có căn cứ được chấp nhận.

[3]. Về án phí phúc thẩm: Do kháng cáo của anh LTA không được chấp nhận nên anh LTA phải chịu tiền án phí phúc thẩm.

***Vì các lẽ trên;***

Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

### **QUYẾT ĐỊNH**

1. Không chấp nhận kháng cáo của anh LTA. Giữ nguyên bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 53/2022/HNGĐ-ST ngày 20-01-2022 của Tòa án nhân dân quận BD, Thành phố HN.

2. Về án phí: Anh LTA phải chịu 300.000đ (*Ba trăm ngàn đồng*) tiền án phí phúc thẩm và được đối trừ vào số tiền 300.000đ (*Ba trăm ngàn đồng*) đã nộp tạm ứng án phí theo Biên lai thu tiền tạm ứng án phí số 0067917 ngày 28-01-2022 của Chi cục Thi hành án dân sự quận BD.

Ghi nhận việc anh LTA đã nộp đủ tiền án phí phúc thẩm.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

#### **Nơi nhận:**

- VKSND TP HN;
- TAND quận BD;
- CC THADS quận BD;
- Các đương sự;
- Lưu HS.

**T/M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM  
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

**HCN**

**HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM  
CÁC THẨM PHÁN                      THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

